

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kansaneläkelain 20 §:n, työntekijäin eläkelain 4 c §:n ja valtion eläkelain 9 a §:n muuttamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Esityksessä ehdotetaan työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevan alaikärajan alentamista vuoden 1981 alusta siten, että eläkkeen saivat

myös vuonna 1926 tai sitä ennen syntyneet pitkäaikaisesti työttömät työntekijät.

YLEISPERUSTELUT.

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettavat muutokset.

Työttömyyseläke liitettiin 1. 7. 1971 voimaan tulleilla laeilla kansaneläkelakiin (499/71) ja työntekijäin eläkelakiin (500/71), johon lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaisissa, maatalousyrittäjien eläkelaisissa ja yrittäjien eläkelaisissa on viitaussäännökset. Sanotusta ajankohdasta lukien työttömyyseläke liitettiin myös valtion eläkejärjestelmään (851/71). Työttömyyseläkejärjestelmä on toteutettu myös kunnan eläkejärjestelmässä.

Työttömyyseläkkeen saamisen edellytykset ovat mainituissa säännöksissä pääpiirteissään samanlaiset. Eläkkeen saamisen edellytyksenä on 60 vuoden ikä ja pitkäaikainen työttömyys. Työntekijän on pitänyt saada 60 viimeksi kuluneen viikon aikana valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain (125/34, työttömyyskassalaki) mukaista päiväavustusta tai työllisyyslain (946/71) mukaista työttömyyskorvausta yhteensä vähintään 200 päivältä. Työttömyyseläkkeeseen on oikeus myös sellaisella 60 vuotta täyttäneellä työntekijällä, jolla työttömyyskassalain enimmäisavustusta koskevien säännösten mukaan ei enää ole oikeutta päiväavustukseen. Eläkkeen saamisen edellytyk-

senä on lisäksi, ettei eläkkeenhakijalle voida osoittaa työvoimaviranomaisten taholta sellaista työtä, jonka vastaanottamisesta työntekijä ei voi kieltäytyä menettämättä oikeuttaan työllisyyslain mukaiseen korvaukseen.

Pitkään vallinneen työttömyyden johdosta on työttömyyseläkkeen saamisen alaikäraja alennettu. Eläkeikäraja säädettiin 58 vuodeksi 1. 7. 1978 lukien vuoden 1979 loppuun (444/78). Vuoden 1980 alusta työttömyyseläkejärjestelmän piiriin pääsivät kaikki 1925 tai sitä ennen syntyneet työttömät työntekijät. (915—917/79 koskevat kansaneläke- ja työeläkejärjestelmää ja 962/79 valtion eläkejärjestelmää).

Huolimatta suotuisasta taloudellisesta kehityksestä ja parantuneesta työllisyystilanteesta on ikääntyneiden pitkään työttöminä olleiden työntekijöiden työhönsijoittaminen edelleenkin osoittautunut vaikeaksi. Näiden työntekijöiden toimeentulo on turvattava. Sen vuoksi ehdotetaan, että työttömyyseläkkeen saamisen alaikäraja alennetaan vuoden 1981 alusta siten, että eläkkeelle pääsisivät myös vuonna 1926 tai sitä ennen syntyneet työttömät työntekijät. Työttömyyseläkejärjestelmän piiriin tulisi siten viimeinen varsinainen rintamamiesikäluokka.

Hallitus edellyttää, että kunnallisen eläkelaitoksen eläkesääntöä muutetaan vastaavasti.

työeläkejärjestelmässä
(sis. myös valtion
eläkejärjestelmän)
milj. mk

kansaneläke-
järjestelmässä
milj. mk

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset.

Työttömyyseläkejärjestelmään ehdotetun muutoksen seurauksena voidaan arvioida vuonna 1981 pääsevän eläkkeelle noin 1 300 pitkäaikaisesti työtöntä työntekijää. Eläkemenojen lisäys olisi siten vuositasolla

vuonna

1981

1982

1983

1984

1985

1986

3,5

6,3

12,8

16,9

18,8

8,6

4,9

6,3

6,3

6,3

6,3

3,1

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

kansaneläkelain 20 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä kesäkuuta annetun kansaneläkelain 20 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 14 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (915/79), näin kuuluvaksi:

20 §.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 3 kohdassa on säädetty työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevasta alaikärajasta, työttömyyseläkettä mak-

setaan myös vuonna 1926 tai sitä ennen syntyneelle vakuutetulle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1981.

2.

Laki

työntekijäin eläkelain 4 c §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 4 c §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on 14 päivänä joulukuun 1979 annetussa laissa (916/79), näin kuuluvaksi:

4 c §.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevasta alaikärajasta, työttömyyseläkettä on oikeus saa-

da myös vuonna 1926 tai sitä ennen syntyneellä työntekijällä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1981.

3.

Laki

valtion eläkelain 9 a §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain 9 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 21 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (962/79), näin kuuluvaksi:

9 a §.

da myös vuonna 1926 tai sitä ennen syntyneellä edunsaajalla.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevasta alaikärajaista, työttömyyseläkettä on oikeus saa-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1981.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 1980.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Luja-Penttilä*

